

Aniela Piorunowa

"Kultura. socjologia. Semiotyka literacka", Stefan Żółkiewski, Warszawa 1979 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 22/4 (74), 135

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ ŻÓŁKIEWSKI Stefan: Kultura. Socjologia. Semiotyka literacka. Warszawa 1979, PIW. Z prac IBL PAN, ss 667, zł 120.-

Książka stanowi zbiór studiów pisanych przez autora "w ciągu ostatnich dziesięciu lat", a będących wynikiem "spojrzenia na literaturę jako na integralny składnik całej kultury danego czasu i miejsca" i próbą ukazania społecznych uwarunkowań jej rozwoju. Z trzech części, na które podzielono studia zawarte w tomie, pierwsza - historyczna - zapoznaje czytelnika z problematyką kultury literackiej, druga ma charakter teoretyczny, trzecia dotyczy problemów semiotyki.

BP/74/15

A.P.

/II/ AXER Jerzy: Dzbanek Grzegorza. (Glossa do "Kordiana")
"Przegląd Humanistyczny" 1978 nr 12 s. 145-148.

Artykuł poświęcony jest interpretacji kwestii Pokojówki z 3 sceny pierwszego aktu "Kordiana". Wbrew dotychczasowym komentarzom, autor dowodzi, że jest ona precyzyjna i przemyślana. Dzielić się "jak Żyd płaszczem Chrystusa" znaczy nie dzielić się wcale, co jest zwykłym obyczajem Grzegorza przy stole. Indywidualizując język panny przez zastosowanie wyrażenia przysłowiowego poeta wprowadził nie tylko informację o sytuacji wśród służby i socjalnej pozycji panny, ale wykorzystał je również jako efekt teatralny - kontrast w stosunku do niepokoju Laury. Właściwa interpretacja tej kwestii pozwala odnaleźć niezbędną dla jej wykonawcy sens postaci i całego epizodu.

BP/74/16

Mar.P.